

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Josefa Baxy, soudkyně JUDr. Lenky Kaniové a soudce JUDr. Ivo Pospíšila v právní věci žalobce: **Q. H. V.**, zastoupený Mgr. Petrem Václavkem, advokátem se sídlem Opletalova 25, Praha 1, proti žalované: **Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců**, se sídlem náměstí Hrdinů 1634/3, Praha 4, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 6. 3. 2017, č. j. MV-15272-4/SO-2017, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 19. 2. 2020, č. j. 15 A 81/2017 – 48,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II.** Žalobce **n e m á p r á v o** na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III.** Žalované **s e n e p ř i z n á v á** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci a řízení před městským soudem

[1] Ministerstvo vnitra, Odbor azylové a migrační politiky (dále jen „správní orgán I. stupně“), v rozhodnutí ze dne 12. 12. 2016, č. j. OAM-2313-11/ZR-2016, dle § 77 odst. 1 písm. h) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), zrušilo platnost žalobcova povolení k trvalému pobytu. Důvodem pro to byla skutečnost, že žalobce byl pravomocným rozsudkem Městského soudu v Praze ze dne 20. 4. 2015, sp. zn. 45 T 4/2014, odsouzen za spáchání úmyslného trestného činu k nepodmíněnému trestu odnětí svobody ve výměře 8 let, propadnutí věci a dle § 77 odst. 3 zákona o pobytu cizinců mu byla stanovena lhůta k vycestování z území České republiky do 30 dnů od právní moci napadeného rozhodnutí, případně do 30 dnů od propuštění z výkonu trestu odnětí svobody.

[2] Správní orgán I. stupně ve svém rozhodnutí zdůraznil, že cizinec má pouze zletilého syna narozeného ve Vietnamu. Nemusí se zabývat otázkami dalších rodinných vazeb, neboť závažnost a povaha spáchaného trestného činu to nevyžadují [naplňují § 77 odst. 1 písm. h) zákona o pobytu cizinců]. Trestný čin spáchaný žalobcem pak dle judikatury Soudního dvora Evropské unie představuje porušení veřejného zájmu (srov. rozsudek ze dne 23. 11. 2010, C-145/09, *Land Baden-Württemberg v. Panagiotis Tsakouridis*, ECLI: EU:C:2010:708). V projednávané věci převažuje veřejný zájem nad tvrzeným zájmem žalobce (pravomocně odsouzeného výrobce drog).

[3] V odvolání žalobce upozornil na to, že správní orgán I. stupně nedostatečně zohlednil dopady rozhodnutí do jeho rodinného a soukromého života. Kdyby proběhl navrhovaný výslech svědka, dospěl by správní orgán I. stupně k závěru, že rozhodnutí nepřiměřeně zasahuje do jeho rodinného a soukromého života, neboť má na území České republiky syna, dceru a manželku.

[4] Žalovaná odvolání žalobce nevyhověla a zamítla jej. V projednávané věci došlo k naplnění podmínky stanovené v § 77 odst. 1 písm. h) zákona o pobytu cizinců. Dle ustálené judikatury (rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 11. 2015, č. j. 9 Azs 218/2015 – 51, ze dne 4. 1. 2017, č. j. 9 Azs 288/2016 – 30, ze dne 19. 10. 2016, č. j. 2 Azs 147/2016 – 30, či ze dne 29. 7. 2015, č. j. 1 As 106/2015 – 48) správní orgán I. stupně nemusel zkoumat zásah do rodinného a soukromého života žalobce. Nemusel se tedy zabývat ani doloženými rodnými listy a listem oddacím.

[5] Proti rozhodnutí žalované podal žalobce žalobu. V ní uvedl, že žalovaná zcela nedostatečně a v rozporu s požadavky § 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, posoudila otázku přiměřenosti rozhodnutí o zrušení jeho povolení k trvalému pobytu ve vztahu k jeho soukromému a rodinnému životu a v souvislosti s tím ani neprovedla jeho výslech. Žalobce přitom má na území České republiky manželku, dvě zletilé děti a vytvořené silné rodinné vazby. Dále poukázal na rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 5. 2016, č. j. 1 Azs 81/2016 – 33, ze dne 6. 8. 2013, č. j. 8 As 68/2012 – 39, a ze dne 25. 8. 2015, č. j. 6 Azs 96/2015 – 30 a závěry v nich ve vztahu k ochraně soukromého a rodinného života vyslovené.

[6] Krajský soud žalobu zamítl. Posouzení závažnosti spáchaných skutků a posouzení významu role žalobce v trestní kauze bylo úkolem trestních soudů v rámci trestního řízení vedeného se žalobcem. Výsledek těchto úvah pak nalezl odraz ve výroku o vině a trestu v trestním rozsudku, kterým byl žalobce pravomocně odsouzen. V řízení o zrušení trvalého pobytu pak správní orgány pouze zjišťovaly, zda byla naplněna podmínka obsažená v § 77 odst. 1 písm. h) zákona o pobytu cizinců, což řádně učinily.

[7] V projednávané věci správní orgány nemusely dle závěrů rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 10. 2016, č. j. 2 Azs 147/2016 – 30, zkoumat přiměřenost zásahu rozhodnutí o zrušení platnosti povolení k trvalému pobytu do soukromého a rodinného života žalobce. Tato povinnost podle názoru soudu nevyplývá ani ze žalobcem zmiňovaného § 2 odst. 3 a 4 správního řádu, neboť správní orgány zasáhly do práv žalobce jen v nezbytném rozsahu a naprosto v souladu s podmínkami stanovenými zákonem o pobytu cizinců.

[8] Byť to žalobce v řízení před správními orgány nenamítal, správní orgán I. stupně se též zabýval tím, zda zrušení platnosti povolení k trvalému pobytu žalobce nebude v rozporu s čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (dále jen „Úmluva“). Dospěl přitom k závěru, že zrušením platnosti povolení k trvalému pobytu žalobce z důvodu prokázaného odsouzení žalobce nedojde k porušení uvedeného článku Úmluvy o ochraně základních práv

a lidských svobod. Žalovaná jeho rozhodnutí aprobovala. Žalobce ani v žalobě neuvedl žádné konkrétní skutečnosti, které by nasvědčovaly tomu, že by zrušení platnosti jeho povolení k trvalému pobytu mělo být v rozporu s čl. 8 Úmluvy, když pozornost je třeba věnovat nejen jeho prvnímu, ale i druhému odstavci. Případné prokázání jeho tvrzení, že má na území České republiky dvě již dávno dospělé děti a manželku a vytvořeny silné rodinné vazby, by nebylo skutečností, která by měla vliv na výsledek rozhodování o zrušení platnosti povolení k trvalému pobytu žalobce, neboť by nepřevážila nad zájmy společnosti především na bezpečnosti, ochraně zdraví a předcházení zločinnosti. Soud se proto se správními orgány ztotožňuje v posouzení žalobcem navrhovaného provedení důkazu jeho výslechem jakožto nadbytečného. Zrušení platnosti povolení k trvalému pobytu žalobce, který byl odsouzen k dlouholetému nepodmíněnému trestu odnětí svobody za úmyslné protiprávní jednání spočívající ve spáchání zvláště závažného zločinu ohrožujícího celou společnost, totiž není v rozporu s čl. 8 Úmluvy. Lze tak souhlasit s názorem, že zásah do soukromého a rodinného života si žalobce způsobil především sám svým jednáním, jehož důsledky mohl a měl předvídat.

II. Důvody kasační stížnosti a vyjádření žalované

[9] Žalobce (stěžovatel) podal proti rozsudku krajského soudu kasační stížnost, ve které navrhl, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek zrušil a věc vrátil krajskému soudu k dalšímu řízení. Spolu s kasační stížností požádal o přiznání odkladného účinku.

[10] Stěžovatel namítal, že se krajský soud nevypořádal se všemi žalobními body. Fakticky opomenul námitku neprovedení výslechu stěžovatele – správní orgány tak nezjistily relevantní skutkový stav. Krajský soud o skutkovém stavu (pobytu dvou zletilých dětí a manželce na území České republiky) mluví v kondicionálu, jako o jedné z možností, ač byla doložena rodnými listy a listem oddacím.

[11] V rozhodnutí krajského soudu chybí námitky přednesené v rámci ústního jednání. Rozsudek je tak nekompletní. I v rámci rekapitulace je námitka posouzení přiměřenosti rozhodnutí správních orgánů shrnuta toliko jako „odkaz na rozhodnutí“. Rozsudek krajského soudu je tak nepřezkoumatelný.

[12] Správní orgány se měly zabývat individuálními okolnostmi spáchané trestné činnosti, a nikoliv jen suše konstatovat, že toto poměření není jejich povinností a nadto trestnou činností se již zabýval trestní soud. S odkazem na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 5. 2018, č. j. 6 Azs 201/2016 – 46, stěžovatel uvádí, že článek 8 Úmluvy je přímo aplikovatelný a má přednost před zákonem. Znamená to, že pokud stěžovatel v řízení o zrušení trvalého pobytu namítá nepřiměřenost zásahu do soukromého a rodinného života a porušení tohoto článku, správní orgán se s touto námitkou musí vypořádat bez ohledu na to, zda zákon o pobytu cizinců v daném řízení vyžaduje nebo nevyžaduje posouzení přiměřenosti ve smyslu § 174 a zákona o pobytu cizinců. Ze strany správních orgánů ani krajského soudu však k posouzení přiměřenosti dopadů na jeho soukromý a rodinný život nedošlo. Povinnost provést detailní přezkum zasažených rodinných vazeb v poměru k intenzitě důvodu ke zrušení pobytového oprávnění (tedy k intenzitě trestné činnosti) je v judikatuře Nejvyššího správního soudu dobře zřetelná. Z poslední doby např. rozsudek ze dne 14. 2. 2020, č. j. 5 Azs 383/2019 – 40.

[13] Výše uvedené závěry byly judikovány k celému § 77 zákona o pobytu cizinců (srov. rozsudek ze dne 14. 3. 2018, č. j. 6 Azs 422/2017 – 29).

[14] Krajský soud nenásledoval aktuální judikaturu Nejvyššího správního soudu a aproboval závěry správních orgánů, které se své povinnosti posoudit přiměřenost dopadů rozhodnutí do jeho soukromého a rodinného života explicitně zřekly. Soud tak nesprávně posoudil předloženou právní otázku.

[15] Rozsudek krajského soudu pro shora uvedené navrhuje zrušit, stejně jako i rozhodnutí žalované, a věc jí vrátit k dalšímu řízení.

[16] Žalovaná se ve svém vyjádření ztotožnila se závěry krajského soudu a navrhla, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnost zamítl.

III. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[17] Kasační stížnost je včasná, přípustná a projednatelná. Důvodnost kasační stížnosti soud posoudil v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž je povinen přihlédnout z úřední povinnosti [§ 109 odst. 3 a 4 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“)].

[18] Kasační stížnost není důvodná.

[19] Nejprve se musel soud zabývat námitkou tvrzené nepřezkoumatelnosti rozsudku krajského soudu pro nedostatek důvodů [§ 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.]; teprve pokud by této výtce nepřisvědčil, mohl by zkoumat další námitky, které směřují do právního posouzení věci samé, neboť pouze v případě přezkoumatelného rozhodnutí je zpravidla možno hodnotit i jeho zákonnost.

[20] K otázce nepřezkoumatelnosti rozhodnutí soudu pro nedostatek důvodů se soud vyjádřil již v rozsudku ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Ads 58/2003 - 75, č. 133/2004 Sb. NSS, v němž uvedl, že nedostatkem důvodů pak nelze rozumět dílčí nedostatky odůvodnění soudního rozhodnutí, ale pouze nedostatek důvodů skutkových. Skutkovými důvody, pro jejichž nedostatek je možno rozhodnutí soudu zrušit pro nepřezkoumatelnost, budou takové vady skutkových zjištění, která utvářejí rozhodovací důvody, typicky tedy tam, kde soud opřel rozhodovací důvody o skutečnosti v řízení nezjišťované, případně zjištěné v rozporu se zákonem anebo tam, kdy není zřejmé, zda vůbec nějaké důkazy v řízení byly provedeny. Za nepřezkoumatelné se považuje též rozhodnutí, v němž se soud nevypořádá se všemi uplatněnými žalobními body (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 4. 2004, č. j. 4 Azs 27/2004 - 74). Nepřezkoumatelným pro nedostatek důvodů je také takové rozhodnutí krajského soudu, z jehož odůvodnění není zřejmé, proč soud nepovažoval za důvodnou právní argumentaci účastníka řízení v žalobě a proč žalobní námitky účastníka považuje za liché, mylné nebo vyvrácené, nutno pokládat takové rozhodnutí za nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů ve smyslu § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. zejména tehdy, jde-li o právní argumentaci, na níž je postaven základ žaloby. Soud, který se vypořádává s takovou argumentací, ji nemůže jen pro nesprávnost odmítnout, ale musí také uvést, v čem konkrétně její nesprávnost spočívá (podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 7. 2005, č. j. 2 Afs 24/2005 - 44, č. 689/2005 Sb. NSS).

[21] V projednávané věci byla nepřezkoumatelnost namítána ve vztahu k otázce provedení dokazování, opomenutí námitek stěžovatele z ústního jednání a opomenutí provedení detailního přezkumu v otázce dopadů na soukromý a rodinný život stěžovatele.

[22] Krajský soud však všechny výše uvedené otázky posoudil, byť stručně. Nejprve uvedl, že „posouzení závažnosti spáchaných skutků a posouzení významu role žalobce v trestní kauze bylo úkolem

trestních soudů v rámci trestního řízení vedeného s žalobcem. [...] V řízení o zrušení trvalého pobytu pak správní orgány pouze zjišťovaly, zda byla naplněna podmínka obsažená v § 77 odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců, což řádně učinily.“ K otázce, zda se i při splnění podmínek § 77 odst. 1 písm. h) zákona o pobytu cizinců provádí poměrování spáchaného trestného činu (narušení veřejného pořádku) a zásahu do soukromého a rodinného života, krajský soud odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 2 Azs 147/2016 – 30. Dále pak ve vztahu k neprovedení navržených důkazních prostředků a poměrování spáchaného trestného činu a zásahu rozhodnutí o zrušení pobytového titulu do práva stěžovatele na soukromý a rodinný život konstatoval, že „[ž]alobce ani v žalobě neuvedl žádné konkrétní skutečnosti, které by nasvědčovaly tomu, že by zrušení platnosti jeho povolení k trvalému pobytu mělo být v rozporu s čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, když pozornost je třeba věnovat nejen jeho prvnímu, ale i druhému odstavci. Případné prokázání jeho tvrzení, že má na území České republiky dvě již dávno dospělé děti a manželku a vytvořeny silné rodinné vazby, by nebylo skutečností, která by měla vliv na výsledek rozhodování o zrušení platnosti povolení k trvalému pobytu žalobce, neboť by nepřevážila na zájmy společnosti především na bezpečnosti, ochraně zdraví a předcházení zločinnosti. Soud se proto se správními orgány ztotožňuje v posouzení žalobcem navrhovaného provedení důkazu jeho výsledkem jakožto nadbytečného. Zrušení platnosti povolení k trvalému pobytu žalobce, který byl odsouzen k dlouholetému nepodmíněnému trestu odnětí svobody za úmyslné protiprávní jednání spočívající ve spáchání zvláště závažného zločinu obrožujícího celou společnost, totiž není v rozporu s čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod.“ Krajský soud tak dospěl k závěru, že i prokázání silných rodinných vazeb mezi zletilými dětmi, manželkou a stěžovatelem by nebylo důvodem, který by převážil nad zájmem státu (společnosti) na bezpečnosti, ochraně zdraví a předcházení zločinnosti.

[23] Krajský soud se s tvrzeními stěžovatele vypořádal, nesouhlasí-li stěžovatel s jeho právními závěry, nejedná se o kasační důvod dle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. (nepřezkoumatelnost), ale dle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. (nesprávné posouzení právní otázky).

[24] K ústnímu jednání krajský soud uvedl, že „*právní zástupce žalobce v plném rozsahu odkázal na znění žaloby a navrhl vyhovění žalobě. Zdůraznil přitom, že ...*“ Je tedy zřejmé, že opomněl rekapitulovat, co v rámci ústního jednání stěžovatel zdůraznil. Stěžovatel v kasační námitce tvrdí, že rozsudek je nekompletní (chybí žalobní námitky) a tudíž se jedná o vadu způsobující nepřezkoumatelnost rozsudku krajského soudu. Opomenutí žalobních námitek (bodů) může způsobit i nepřezkoumatelnost pro nedostatek důvodů. V projednávané věci však krajský soud výslovně uvádí, že stěžovatel v plném rozsahu odkázal na znění žaloby. Stěžovatel pak ani netvrdí, jakéže žalobní námitky formulované v rámci ústního jednání krajský soud opomněl.

[25] Soud navíc připomíná, že pokud žalobce (zde stěžovatel) doplní žalobu po uplynutí dvouměsíční lhůty pro podání žaloby o další argumenty, je třeba rozlišit, zda tyto argumenty pouze upřesňují či podrobněji rozvíjejí námitky uplatněné v žalobě, nebo zda nepřípustně rozšiřují žalobu o další žalobní body (viz např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 7. 2005, č. j. 2 Azs 134/2005 – 43, č. 685/2005 Sb. NSS, nebo ze dne 27. 11. 2013, č. j. 8 Afs 29/2013 – 44). Řízení před správními soudy je totiž ovládáno dispoziční a koncentrační zásadou, proto již v žalobě musí být uplatněny všechny důvody nezákonnosti napadeného správního rozhodnutí nebo všechny vady řízení, které jeho vydání předcházelo, a to ve lhůtě vymezené v § 72 odst. 1 ve spojení s § 71 odst. 2 s. ř. s. Soudní řád správní neumožňuje, aby žalobce vznášel nové námitky po uplynutí lhůty pro podání žaloby (viz např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 12. 2004, č. j. 1 Afs 25/2004 - 69, ze dne 17. 12. 2007, č. j. 2 Afs 57/2007 – 92, ze dne 16. 9. 2008, č. j. 8 Afs 91/2007 – 407, nebo ze dne 16. 12. 2009, č. j. 6 A 72/2001 – 75). Také Ústavní soud potvrdil, že s ohledem na efektivnost soudního řízení zákonodárce koncentroval řízení před krajskými soudy tím, že stanovil lhůtu k podání správní žaloby (zpravidla) v délce dvou měsíců, přičemž žalobce musí v uvedené lhůtě uplatnit veškeré

žalobní body (viz nálezy ze dne 30. 3. 2009, sp. zn. IV. ÚS 2701/08, nebo ze dne 1. 12. 2009, sp. zn. Pl. ÚS 17/09, odst. 39).

[26] V souzené věci stěžovatelovo tvrzení o nekompletnosti rozsudku však zůstalo pouze v obecné rovině o nerefluktování veškerých žalobních námitek vznesených v průběhu ústního řízení, jakož i žaloby. Námitka nepřezkoumatelnosti vznesená k žalobním námitkám formulovaným v žalobě tak nebyla důvodná (viz výše). Žalobní námítka (ve smyslu žalobních bodů) stěžovatel již v ústním jednání uplatnit nemohl. Sám pak ohledně konkrétních opomenutých námitek (ve smyslu rozvedení vznesených žalobních bodů) mlčí.

[27] Rozsudek krajského soudu je pro výše uvedené přezkoumatelný (a kompletní).

[28] Podle § 77 odst. 1 písm. h) zákona o pobytu cizinců *[m]inisterstvo zruší platnost povolení k trvalému pobytu, jestliže byl cizinec pravomocně odsouzen soudem České republiky za spáchání úmyslného trestného činu k nepodmíněnému trestu odnětí svobody v délce přesahující 3 roky anebo byl cizinec opakovaně pravomocně odsouzen soudem České republiky za spáchání úmyslného trestného činu k nepodmíněnému trestu odnětí svobody.*

[29] Podle § 174a odst. 1 zákona o pobytu cizinců platí, že *[p]ři posuzování přiměřenosti dopadů rozhodnutí podle tohoto zákona správní orgán zohlední zejména závažnost nebo druh protiprávního jednání cizince, délku pobytu cizince na území, jeho věk, zdravotní stav, povahu a pevnost rodinných vztahů, ekonomické poměry, společenské a kulturní vazby navázané na území a intenzitu vazeb ke státu, jehož je cizinec státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, ke státu jeho posledního trvalého bydliště. Účastník řízení je povinen v rámci řízení poskytnout ministerstvu veškeré relevantní informace potřebné k posouzení přiměřenosti vydaného rozhodnutí. Podle odst. 3 daného ustanovení *[p]řiměřenost dopadů rozhodnutí podle tohoto zákona správní orgán posuzuje pouze v případech, kdy to tento zákon výslovně stanoví.**

[30] Meritem projednávané věci je otázka, zda se správní orgány musí zabývat zásahem do soukromého a rodinného života i tehdy, je-li důvodem pro zrušení platnosti povolení k trvalému pobytu cizince splnění podmínek stanovených v § 77 odst. 1 písm. h) zákona o pobytu cizinců.

[31] Z citovaných ustanovení plyne, že v řízení vedeném dle § 77 odst. 1 písm. h) zákona o pobytu cizinců správní orgán pouze zjišťuje a vyhodnocuje, zda byl cizinec pravomocně odsouzen za spáchání úmyslného trestného činu k nepodmíněnému trestu odnětí svobody v délce přesahující 3 roky, či alternativně, zda byl opakovaně pravomocně odsouzen za spáchání úmyslného trestného činu k nepodmíněnému trestu odnětí svobody. Obecné posouzení přiměřenosti dopadů rozhodnutí o zrušení povolení k trvalému pobytu do rodinného a soukromého života cizince provedl v § 77 odst. 1 písm. h) zákona o pobytu cizinců již zákonodárce (srov. rozsudek č. j. 2 Azs 147/2016 – 30). Jak soud uvedl ve svých rozsudcích ze dne 22. 1. 2020, č. j. 10 Azs 256/2019 – 39, ze dne 23. 3. 2017, č. j. 10 Azs 249/2016 – 47, či ze dne 5. 12. 2018, č. j. 1 Azs 377/2018 – 32, řízení vycházející z naplnění skutkových podstat vyjmenovaných v § 77 odst. 1 zákona o pobytu cizinců zákonodárce pojal tak, aby ministerstvo nemuselo v každém jednotlivém případě zkoumat přiměřenost dopadů rozhodnutí do rodinného a soukromého života cizince dle § 174a zákona o pobytu cizinců.

[32] Z judikatury Nejvyššího správního soudu však rovněž vyplývá, že správní orgány jsou povinny se zabývat, nad rámec jejich povinnosti stanovené v § 174a zákona o pobytu cizinců, možným porušením čl. 8 Úmluvy, který je přímo aplikovatelný (k tomu srov. rozsudek ze dne

14. 3. 2018, č. j. 6 Azs 422/2017 – 29), v situaci, kdy stěžovatel před správními orgány sám nepřiměřenost zásahu do svého soukromého a rodinného života a porušení čl. 8 Úmluvy dostatečně konkrétně namítne (rozsudek ze dne 10. 5. 2018, č. j. 6 Azs 201/2016 – 46, který cituje stěžovatel, ze dne 22. 1. 2020, č. j. 10 Azs 256/2019 – 39, ze dne 12. 12. 2019, č. j. 10 Azs 310/2019 – 32, ze dne 23. 12. 2019, č. j. 10 Azs 262/2019 – 31, či ze dne 19. 12. 2019, č. j. 10 Azs 263/2019 – 30). Jak v těchto případech soud opakovaně konstatoval, čl. 8 Úmluvy může být použit jen za předpokladu, že konkrétně vyargumentovaná nepřiměřenost dopadů rozhodnutí do soukromého či rodinného života cizince není na prvý pohled nemyslitelná, tzn., že cizincem tvrzená nepřiměřenost dopadů rozhodnutí není jen zdánlivá či zjevně nespadá pod ochranu čl. 8 Úmluvy (srov. rozsudek ze dne 27. 2. 2020, č. j. 1 Azs 450/2019 – 31).

[33] Stěžovatel během řízení před správním orgánem I. stupně, konkrétně ve vyjádření k podkladům pro vydání rozhodnutí ze dne 8. 12. 2016, uvedl, že správní orgán je povinen pokusit se vyslechnout účastníka řízení (stěžovatele) k problematice faktorů uvedených v § 174a zákona o pobytu cizinců. V daném případě by správní orgán měl zcela jednoznačně provést výslech stěžovatele k prokázání zásahu do soukromého a rodinného života. Vyslechnut by měl být také jeho syn, pan T. V., který je občanem České republiky.

[34] Správní orgán I. stupně k tomuto mezi jinými konstatoval, že stěžovatel nemá syna T. V., ale toliko syna P. T. D., nar. X ve Vietnamu. Ustanovení § 174a zákona o pobytu cizinců se u zkoumání naplnění podmínek pro zrušení platnosti povolení k trvalému pobytu dle § 77 odst. 1 písm. h) téhož zákona. Dále se velmi rozsáhle věnoval závažnosti obchodu s omamnými a psychotropními látkami. V projednávané věci pak uzavřel, že „[s] ohledem na nebezpečnost trestné činnosti, které se cizinec dopustil a celkovou délku nepodmíněného trestu odnětí svobody, je zde převažující veřejný zájem nad zájmem jednotlivce, a to zájem na ochraně veřejného pořádku, který cizinec hrubým způsobem narušuje. [...] V daném případě pak na základě výše uvedeného je naprosto jasné, že převažuje veřejný zájem většinové společnosti České republiky nad zájmem výše jmenovaného, pravomocně odsouzeného výrobce drog.“ Správní orgán dále připomněl, že státní orgán může do čl. 8 Úmluvy zasáhnout, je-li to v souladu se zákonem a nezbytné v demokratické společnosti v zájmu ochrany a předcházení zločinnosti.

[35] Správní orgán I. stupně proto správně vyhodnotil nemožnost aplikace § 174a zákona o pobytu cizinců na projednávanou věc; správně vypořádal návrh na výslech neexistujícího syna; navíc i upozornil na skutečnost, že trestný čin spáchaný stěžovatelem je natolik závažný, že převáží zájmy na soukromém a rodinném životě. Stěžovatel nadto na tomto místě nspecifikoval, jaký zásah do jeho soukromého a rodinného života rozhodnutí správního orgánu I. stupně může mít, resp. vůbec neuvedl, v čem jeho rodinný a soukromý život spočívá (syn T. V. totiž nebyl skutečný).

[36] V odvolání stěžovatel uvedl, že na území České republiky má zletilého syna, zletilou dceru a manželku. Zrušením trvalého pobytu by bezesporu došlo k naprosto nepřiměřenému zásahu do soukromého a rodinného života nejen stěžovatele, ale i jeho rodinných příslušníků.

[37] Žalovaný odmítl posoudit zásah do rodinného a soukromého života stěžovatele s odkazem na rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 11. 2016, č. j. 9 Azs 218/2015 – 51, a ze dne 4. 1. 2017, č. j. 9 Azs 288/2016 – 30. Závěry rozhodnutí správního orgánu I. stupně plně potvrdil.

[38] V žalobě stěžovatel zopakoval závěry o naprosto nepřiměřeném zásahu do soukromého a rodinného života stěžovatele a jeho rodinných příslušníků.

[39] S ohledem na závěry uvedené v bodě [33] shora, je nutné korigovat právní závěr žalované, a ostatně i krajského soudu (který ho beze zbytku nepopřel), dle kterého ve stěžovatelově případě nemají správní orgány povinnost posuzovat zásah rozhodnutí, kterým správní orgán ruší platnost stěžovatelova trvalého pobytu podle § 77 odst. 1 písm. h) zákona o pobytu cizinců, do soukromého a rodinného života. Žalovanou citovaná judikatura dopadala na povinnost aplikovat § 174a zákona o pobytu cizinců, nikoliv přímo čl. 8 Úmluvy. Správní orgány mají ovšem povinnost ke konkrétní námitce poměřit zásah svého rozhodnutí do soukromého a rodinného života cizince s veřejným zájmem na ochraně veřejného pořádku či jiných čl. 8 odst. 2 Úmluvy stanovených hodnot. Povinnosti nestíhají pouze správní orgány. Povinností stěžovatele, s rozhodným vlivem na výsledek přezkumu (tedy i celého řízení), je tvrdit konkrétní zásah do soukromého a rodinného života, aby správní orgány vůbec mohly co s čím poměřovat.

[40] V projednávané věci navíc krajský soud uzavřel, že „[ž]alobce ani v žalobě neuvedl žádné konkrétní skutečnosti, které by nasvědčovaly tomu, že by zrušení platnosti jeho povolení ke trvalému pobytu mělo být v rozporu s čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, když pozornost je třeba věnovat nejen jeho prvnímu, ale i druhému odstavci. Případné prokázání jeho tvrzení, že má na území České republiky dvě již dávno dospělé děti a manželku a vytvořeny silné rodinné vazby, by nebylo skutečností, která by měla vliv na výsledek rozhodování o zrušení platnosti povolení ke trvalému pobytu žalobce, neboť by nepřevážila na zájmy společnosti především na bezpečnosti, ochraně zdraví a předcházení zločinnosti.“ Fakticky tak stanovil, že stěžovatel neuvedl konkrétní skutečnosti, pro které by bylo možné alespoň připustit rozpor rozhodnutí správních orgánů s čl. 8 Úmluvy. A i kdyby prokázal silné rodinné vazby s manželkou a zletilými dětmi, nejednalo by se o skutečnost, která by převážila nad ochranou veřejného zájmu (bezpečnost, ochrana zdraví a předcházení zločinnosti). V projednávané věci tak krajský soud dospěl k tomu, že ani posouzení tvrzeného zásahu do rodinného a soukromého života by na výsledku projednávané věci ničeho nezměnilo. Námitka vznesená stěžovatelem nebyla dostatečně konkrétní.

[41] Nejvyšší správní soud tomuto závěru zcela přisvědčuje. Stěžovatel měl v průběhu řízení před správními orgány i soudy dostatek prostoru pro uvedení konkrétního (jednoho či více) zásahu do soukromého a rodinného života. Této své povinnosti dostal toliko v obecné rovině – tvrdil, že dojde k naprosto nepřiměřenému zásahu. Žalovaná tak sice měla povinnost tento obecný zásah poměřit s veřejným zájmem, ale jedná se o vadu, která s ohledem na výše uvedené okolnosti nemá vliv na zákonnost jejího rozhodnutí (výrok by zůstal beze změny). Zrušení povolení k trvalému pobytu pro odsouzení cizince za spáchání úmyslného zvláště závažného „drogového“ trestného činu k nepodmíněnému trestu odnětí svobody ve výměře 8 let bude nepřiměřené s ohledem na soukromý a rodinný život cizince jen zcela výjimečně. Stěžovatel se posouzení přiměřenosti dopadů rozhodnutí žalované domáhal pouze obecně a ani v řízení před správními soudy neuvedl, v čem konkrétně by jeho nepřiměřenost měla spočívat. Smyslem přímé aplikace Úmluvy v situacích podobným této přitom je zabránit nepřiměřeným zásahům do soukromého či rodinného života cizince (a také umožnit účinnou ochranu veřejných zájmů), nikoli rušit správní rozhodnutí jen proto, aby do nich přibýlo několik vět o tom, že žádné důvody, které by zakládaly nepřiměřenost rozhodnutí, nebyly shledány. Proto je námitka stěžovatele nedůvodná.

[42] S ohledem na výše uvedené ob stojí i závěr krajského soudu o nadbytečnosti provedení navržených důkazních prostředků. Stěžovatel v řízení navrhoval výslech účastníka či provedení předložených listin. Neuvedl však k prokázání, jakého konkrétního (konkrétních) zásahu, krom samotné existence rodiny, tyto důkazní prostředky navrhuje

provést. Krajský soud ve svém rozsudku výslovně zohlednil i možnou existenci silných rodinných vazeb, přesto správně uzavřel, že v projednávané věci převáží veřejný zájem.

[43] Nedůvodnou je i námitka nedostatečně zjištění skutkového stavu. Stěžovatel v žalobě ani kasační stížnosti neuvedl konkrétní okolnosti, které by správní orgány či soud měli pominout, a jež by mohly mít vliv na zákonnost rozhodnutí správních orgánů.

[44] Dvě výše uvedené otázky souvisí s poměřováním zásahu do soukromého a rodinného života s veřejným zájmem. Měl-li stěžovatel za to, že v jeho konkrétním individualizovaném případě jsou výjimečné okolnosti, které by vedly až k nezákonnosti rozhodnutí o zrušení platnosti povolení k trvalému pobytu, bylo na něm, aby je uvedl. Až v této chvíli by bylo možné správním orgánům důvodně vytýkat (s možným vlivem na svá rozhodnutí), že k nim měly přihlídnout nebo, že ohledně těchto tvrzení nedostatečně zjistily skutkový stav věci. To se však v projednávané věci nestalo.

[45] O návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti kasační soud nerozhodoval, jelikož rozhodl bez odkladu o samotné kasační stížnosti. Otázka odkladného účinku se tak skončením řízení o kasační stížnosti stala bezpředmětnou.

IV. Závěr a náklady řízení o kasační stížnosti

[46] Nejvyšší správní soud ze všech výše uvedených důvodů dospěl k závěru, že kasační námitky stěžovatele nejsou důvodné. Napadený rozsudek splňuje kritéria zákonnosti a přezkoumatelnosti. Nejvyšší správní soud proto kasační stížnost podle § 110 odst. 1 poslední věty s. ř. s. zamítl.

[47] O náhradě nákladů řízení rozhodl soud v souladu s ustanovením § 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s ustanovením § 120 s. ř. s. Stěžovatel neměl ve věci úspěch, a nemá proto právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti. Žalované v řízení o kasační stížnosti žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti nevznikly, proto soud rozhodl, že se jí náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti nepřiznává.

P o u č e n í: Proti tomuto rozhodnutí **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 21. května 2020

JUDr. Josef Baxa
předseda senátu